

פרופ' אורלי תורן, גב' גלית מדג, ד"ר סימה רייכנד
1- המכללה האקדמית אונו, החוג לסייעוד 2- אוניברסיטת אריאל, החוג לתקשורת, מנהל מערכות בריאות 3 - החוג לסייעוד אוניברסיטת אריאל

רקע

• ההאצה העולמית בהתפתחות הטכנולוגית והדיגיטלית, מזמנת שימוש באמצעי רפואה דיגיטליים (Tele-Medicine) לצריכת שירותי בריאות.
• תקופת הקורונה שינתה את יחס האוכלוסייה לצריכת שירותי טלה-רפואה, אולם עדיין קיים בעולם ובארץ מחסור במידע הקשור להיקף התופעה, והשפעה של מאפיינים דמוגרפיים ואחרים על שימוש בשירותים אלה.

מטרה

לבחון קשר בין ידע, עמדות, משתנים דמוגרפיים ובריאותיים, לבין צריכת שירותי טלה-רפואה ומשתנים המנבאים שימוש.

שיטה

מחקר חתך בקרב מבוגרים דוברי עברית. אוכלוסיית המחקר (N=700): נשים (57%), בגיל 55 ומעלה (82%), נשואים (59%), חילונים (76%) ובעלי השכלה אקדמית (59%).
כלי המחקר - שאלון כמותי הכולל 48 היגדים בסולם ליקרט 5-1 להערכת:
✓ מידת השימוש בטלה-רפואה
✓ עמדות, תפיסת היעילות והסיכון כלפי טלה-רפואה
✓ רמת אוריינות בריאות
✓ פרטי רקע ובריאות
הליך - שאלון אינטרנטי שהופץ באתרים ייעודיים "מוטקה" ו"כמוני" ובמדיה החברתית.

ממצאים

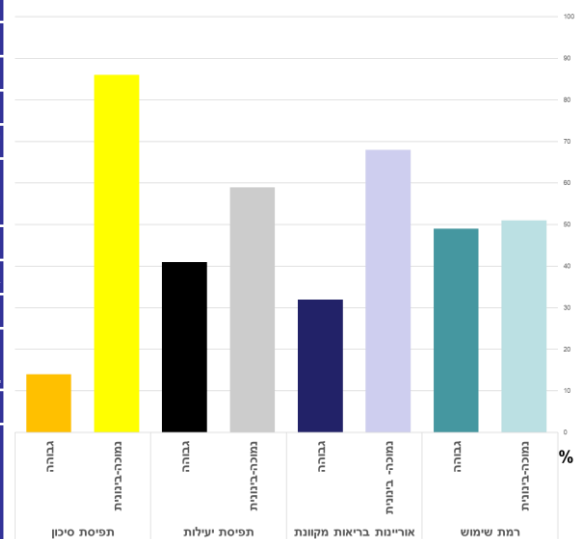
מטריצת מתאמי פירסון בין משתני המחקר (N=700)

המשתנה	רמת השימוש	אוריינות בריאות מקוונת	תפיסת היעילות	תפיסת הסיכון
רמת השימוש	•			
אוריינות בריאות מקוונת	.54**	•		
יעילות הטכנולוגיה	.51**	.46**	•	
סיכון	-.37**	-.21**	-.50**	•
ממוצע	3.96	3.91	3.86	3.16
סטית תקן	0.82	0.70	0.66	0.82

גרגסיה לוגיסטית: משתנים המנבאים שימוש בטלה-רפואה

Beta	E.S	B	
			(Constant)
	0.301	1.558	גיל
	0.010	0.001	מגדר (גבר=1)
	0.007	0.012	מחלה כרונית (לא=1)
	-0.075*	-0.129	השכלה (תיכונית=1)
	-0.065**	-0.109	מכבי (שייך למכבי=1)
	0.121**	0.208	לאומית (שייך ללאומית=1)
	0.002	0.005	מאוחדת (שייך למאוחדת=1)
	0.060	0.241	
f(7,633)=6.19, p<0.01			
	0.384**	0.449	אוריינות בריאות מקוונת
	0.231**	0.286	תפיסת יעילות הטכנולוגיה
	0.160**	-0.159	תפיסת הסיכון בשימוש בטכנולוגיה
f(10,630)=44.57, p<0.01			
R²=41.1%, p<0.01			שנות מוסברת

רמת השימוש ואוריינות בריאות מקוונת ותפיסת הסיכון ויעילות השימוש (% (N=700)

מסקנות והמלצות

- אוכלוסיית המחקר אמנם משתמשת באמצעים דיגיטליים, אך אין בכך כדי להבטיח רמת אוריינות בריאות מקוונת ותפיסת יעילות גבוהה ושימוש רחב בשירותי טלה-רפואה.
- המשתנים המנבאים המשמעותיים לתרומה לניבוי שימוש בטלה-רפואה הם אוריינות בריאות מקוונת, ותפיסת היעילות והסיכון בשימוש בטכנולוגיה זו.
- מדיניות הבריאות לעידוד שימוש בטלה רפואה צריכה להתמקד בבחינת הסיבות לשרות שנתפס כלא יעיל או מסוכן על מנת למקד פעילויות ייחודיות להגברת האמון בו.